

Kiskunsági Nemzeti Park

Buszkirándulás 2019. október 5.

Részt vett 30 fő

Immár negyedik alkalommal indultunk neki, hogy felfedezzük a Kiskunsági Nemzeti Park mozaikusan elhelyezkedő bemutatóhelyeit, természeti és kulturális kincseit. Ezúttal Lajosmizse, Kiskunfélegyháza, Tiszaalpár és a Szikra Töserdő, valamint a Tisza holtága volt az uticél.

A programot **Lajosmizsén** a XIV. században épített Pusztatemplom megmaradt romjainak felkeresésével kezdtük. A templom nevéhez hűen lakott területen kívül, a pusztában állt és áll jelenleg is Lajosmizse Mizseszék nevű településrészén, az 5-ös úttól 4-4,5 km távolságra, az M5 autópályának Lajosmizsétől ellentétes oldalán. Az egyhajós, gótikus stílusban épült templomot a mizsei kunok építették a XV. században. Anyaga réti mészkő (darázkő), és feltehetően zsindelytetővel volt fedve. Az első ismert régészeti feltárások 1927-ben folytak, az 1995-ös munkák során 9 sírt tártak fel mellette. A kis templom, mint Lajosmizse szinte teljes egésze homokra épült, külterülete részben még a homokhátság eredeti felszíni formáit őrzi, számos kisebb homokdűnét és homokhátat láthatunk itt.



Utunk következő állomása **Kiskunfélegyháza** volt. Buszunk a Kossuth utca platánsora mellett érkezett be a városba. A dupla sorban ültetett, hosszú platánfasor a város egyik nevezetessége, a több mint száz éves, helyi védeltséget élvező platánsort 101 egyed alkotja. A Kiskun Kapitányság egykori székvárosának megismerését először egy rövid sétával kezdtük a Kossuth utca sarkán álló **Polgármesteri Hivatal** szecessziós épületénél. Az épület 1909-1911 között épült, Vas József tervei alapján és Lechner Ödön egyedi, sajátos szecessziós díszítőelemeit tükrözi. A homlokzaton Zsolnay majolikadíszítések, tulipános motívumok, magyaros ornamentika található, csúcsán a város címerével, mely boltíves városkapuban őrt álló kun vitézt ábrázol. Háromszintes tornya 45 méter magas, Morbitzer Nándor tervezte. Sajnos szombat lévén nem tudtuk a dísztermet és az épületet belülről megnézni.

A városházával szemben álló **Hattyúház** klasszicista épülete 1819-20 között vendéglő, kocsmá és 1/3ad részben két mézárszék részére épült. Első bérlői közé tartozott Petrovits István, Petőfi Sándor apja. 1824-30 között itt lakott a család is, az innen egy utcányira lévő, ma Petőfi Sándor nevét viselő, akkor Aranykéz utcai vályogfalú nádtetős épületben. Az egykori lakóház helyére az 1850-es években szép polgárházat emeltek, melyben ma Petőfi Emlékház működik. Közvetlen a városháza mellett található - ma a Művelődési Központnak helyt adó műemlék épület -, az egykori Duttyánszék ismert „Nagy Vendég Fogadó” helyén épült eklektikus épület, melyben 1887-ben nyitotta meg kapuit a Korona szálló. Sétánkat a Dr. Holló Lajos utcán folytattuk. Az utcát a város szülöttjéről nevezték el, aki jogi tanulmányai befejezése után szülővárosában nyitott ügyvédi irodát. Elindította a Félegyházi Hírlapot, majd 1893-ban megalapította a Magyarország című politikai napilapot, főszerkesztője, s tulajdonosa volt 1914-ig.

Az utca 9. számú épülete utunk célja, a **Kiskun Múzeum**. A múzeumot Kiskunfélegyháza városa alapította 1902-ben. Az egyre gyarapodó gyűjtemények 1942-ben kerültek mai helyükre, az egykori Kiskun Kapitányság székházának hatalmas barokk épületegyüttesébe. Vezetéssel jártuk végig a főépületben található állandó kiállítást, hogy betekintést nyerjünk a város és a Kiskunság régészeti, néprajzi, helytörténeti emlékeibe; majd a betyárok és pandúrok világáról, a történelmi Magyarország büntetéstörténetéről a hajdani

egyemeletes tömlőcben berendezett Börtönmúzeumban kaptunk ismertetést.

Az udvarban álló népi műemlék szélmalom jelenleg felújítás alatt van. Végül a múzeum legújabb "termeit", a látványtárat is bejártuk, ahol tematikus rendben láthatók szerszámok, háztartási eszközök és sok-sok emlék, megőrzött érték a múltból. Igazán gazdag és színvonalas kiállítást láttunk.

Folytattuk sétánkat a városban és ellátogattunk a Kiskun Múzeum másik kiállítóhelyére a **Móra Ferenc Emlékház**ba. Ebben az apró, alföldi nádtetős kis házban született Móra Ferenc, 1879. július 19-én a család nyolcadik gyermekeként. Az egykori szülőházban 1972-ben megnyílt kiállítás végigvezet Móra Ferenc életén, kiemelve a város és az író igen szoros kapcsolatát.



Délután a Kiskunsági Nemzeti Park legkeletibb területe felé vettük az irányt és **Tiszaalpárig** meg sem álltunk. Az Árpádkori falu-rekonstrukció kapujában fogadott minket a nemzetipark munkatársa Bártol István. Először ezt a kis kiállító területet jártuk be, ahol az ősi lakóházak és a ház körüli élet építményeinek rekonstrukciói, a szűkebb térség régészeti feltárásainak adatai alapján készültek el. Ezután felmentünk a Templomdombra. Itt áll az 1755. november 19-én, Szűz Máriának mint a Jótanács Anyjának tiszteletére szentelt barokk stílusú templom és az 1996-ban a millicentenárium évfordulójára állított Árpád fejedelem szobor. Ezt követően átmentünk a szomszédos Várdombra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a Nagy-tóra. Szerencsénkre ezen a hétfőn tartották a Nemzetközi Madármegfigyelő Napokat, így kéznél volt a spektív, amivel mi is megfigyelhettük a tó madárvilágát.



Ezt követően buszunkkal átmentünk a szomszédos Lakitelekhez tartozó **Tőserdő** tőzezláp és a Tisza holtág bemutatóhelyéhez, ahol szintén Bártol István vezetésével jártuk be a Kontyvirág tanösvényt. Kiinduló pontunk a "nagytisztáson" álló vadászkastély és üdülőtelep, melyet eredetileg szolgálati lakás céljára 1926-ban építtetett Kecskemét erdőmérnöksége. Elkezdett szemerkélni az eső, de ez egy tapasztalt turistát nem rettent el, így a megfelelő felszerelésbe burkolózva indultunk el felfedezni a holt-Tiszát kísérő liget- és láperdőkből, ártéri mocsarakból és mocsárrétekből álló területet. Utunk háromnegyedénél a Lakitelek Tőserdő Holt-Tisza kanyarulatban kialakított pihenőhelyen összetalálkoztunk az aznapra szervezett Szüreti felvonulás és Jótékonyági bál itt pihenő és vissza indulni készülő résztvevőivel. Különböző hintók, fogatok, traktorok húzta alkalmatosságokon ültek a népviseletbe (és esőkabátba) öltözött néptáncsoportok, iskolás csoportok és érdeklődők, de volt aki lovon indult a felvonulásra, voltak csikósok a kiskunsági fehér és a hortobágyi kék népviseletben is. Pár percen belül el is indult a menet vissza a városba. Mi is továbbindultunk, hogy sétánkat a nagytisztáson befejezve visszaszálljunk buszunkra és hazainduljunk.



Ez a szép út a VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, amit tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Rimán Erika

idegenvezető, egyesületi tag

felhasznált források: a települések és a látmivalók ismertetői, honlapok

fényképeket készítette: Rimán Erika